

Trgovina s ponarejenim in piratskim blagom

Povzetek

Povzetek

Ta študija vsebuje posodobljeno kvantitativno analizo vrednosti, obsega in razširjenosti svetovne trgovine s ponarejenimi in piratskimi proizvodi. V poročilu se uporablja prilagojena statistična metodologija, ki je bila prvotno razvita za študijo OECD (2008), izpopolnjena pa za poročilo OECD–EUIPO (2016), ki je temeljilo na podatkih za leto 2013.

To posodobljeno poročilo, ki temelji na podatkih za leto 2016, vsebuje oceno, da bi v navedenem letu lahko mednarodna trgovina s ponarejenimi in piratskimi proizvodi znašala do 509 milijard USD. To pomeni 3,3 % svetovne trgovine. Ta znesek ne vključuje doma proizvedenih in porabljenih ponarejenih in piratskih proizvodov ali piratskih digitalnih proizvodov, ki se prodajajo prek interneta. Po oceni predhodne študije OECD–EUIPO, ki je temeljila na enaki metodologiji, je leta 2013 mednarodna trgovina s ponarejenim in piratskim blagom znašala do 2,5 % svetovne trgovine oziroma 461 milijard USD.

V svetovni trgovini se je med letoma 2013 in 2016 zelo povečal delež trgovine s ponarejenim in piratskim blagom. Poleg tega so o tej rasti poročali v obdobju sorazmerne upočasnitve rasti svetovne trgovine na splošno. Intenzivnost ponarejanja in piratstva se torej povečuje, kar pomeni ogromno tveganje za intelektualno lastnino v odprtem in globaliziranem gospodarstvu, ki temelji na znanju.

Študija, ki je temeljila na podrobnih podatkih EU, vsebuje tudi poglobljeno oceno stanja v Evropski uniji. Rezultati kažejo, da je leta 2016 znašal uvoz ponarejenih in piratskih proizvodov v EU 121 milijard EUR (134 milijard USD), kar pomeni 6,8 % uvoza EU, v primerjavi z letom 2013, ko je znašal 5 % uvoza EU. Opozoriti je treba, da se ti rezultati zanašajo na opažanja o carinskih zasegih, ne vključujejo pa doma proizvedenih in porabljenih ponarejenih in piratskih proizvodov; prav tako ne vključujejo piratskih digitalnih vsebin na internetu.

Za prodajo ponarejenih in piratskih proizvodov se še naprej uporabljajo zapletene trgovske poti, pri čemer se zlorabljajo številne posredniške tranzitne točke. Številna od teh tranzitnih gospodarstev gostijo obsežna prostotrgovinska območja, ki so pomembna stičišča mednarodne trgovine.

V trgovini s ponaredki vse bolj narašča tudi uporaba majhnih pošilk. Majhne pošiljke, ki se pošiljajo predvsem po pošti ali s kurirsko službo, so primer vedno večjega pospeševanja trgovine; po drugi strani pa se tako kriminalcem zmanjšajo možnosti za njihovo odkritje in tveganje kazni. Zaradi širjenja majhnih pošilk se višajo stroški carinskih pregledov in odkrivanja ponaredkov, organi kazenskega pregona pa se

spopadajo s številnimi dodatnimi izzivi. Zato bi bilo treba usklajeno proučiti politike na tem področju.

Ponarejene proizvode je mogoče najti v številnih rastočih gospodarskih panogah, kot so običajni potrošniški izdelki (obutev, kozmetika, igrače), proizvodi, s katerimi se trguje med podjetji (nadomestni deli ali kemikalije), proizvodi informacijske tehnologije (telefoni, baterije) ter luksuzni izdelki (modna oblačila, luksuzne ročne ure). Opozoriti je treba, da številni ponaredki, zlasti farmacevtski izdelki, hrana in pijača ter medicinska oprema, lahko pomenijo resno tveganje za varnost in zdravje.

Čeprav ponarejeno in piratsko blago izvira iz skoraj vseh gospodarstev na vseh celinah, pa sta Kitajska in Hongkong (Kitajska) še naprej daleč največji izvor.

Podjetja, ki so na najbolj na udaru zaradi ponarejanja in piratstva, imajo sedeže še naprej zlasti v državah OECD; predvsem v Združenih državah, Franciji, Italiji, Švici, Nemčiji, na Japonskem ter v Koreji in Združenem kraljestvu. Tarča pa postaja vse več podjetij s sedežem v gospodarstvih držav nečlanic z visokim dohodkom, kot sta Singapur in Hongkong (Kitajska). Poleg tega ima vse več imetnikov pravic, ki jih ogroža ponarejanje, sedež v Braziliji, na Kitajskem in v drugih gospodarstvih v vzponu. Ponarejanje in piratstvo zato pomenita ključno tveganje za vsa inovativna podjetja, ki svoje poslovne strategije utemeljujejo na intelektualni lastnini, ne glede na to, kje so.

Vlade za razumevanje in obvladovanje tega tveganja potrebujejo posodobljene informacije o obsegu in razširjenosti trgovine s ponarejenimi in piratskimi proizvodi ter trendi na tem področju. Cilj te študije je nekoliko pojasniti nedovoljeno trgovino, vendar pa je potrebna dodatna analiza za podporo politiki in rešitvam za kazenski pregon ter zagotovitev sodelovanja vlad in agencij z vsega sveta.